

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§. 1. Quis possit absolvere à reservatis ex jure Ordinario?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Minister non possit imperare in virtute Obedientiae, tamen contemptus Superioris est grave peccatum quod involuitur in verbo (Nolo)

54. Et completur etiam Sacerdotes, licet Decretum quorum Congreg. septima tantum meminerit fratrum, & 3. Ord. Gen. tantum Coadiutorum.

55. Casus reservatus est dicere, Nolo facere, etiam in materia levi. (Vide supra num. 31.) quia hic peccatum attenditur, non tam ex gravitate materiae quam ex contemptu qui involuitur in verbo, Nolo.

56. Quia Rectori seu Regenti Convictorii, aut Residentia Superiori respondet, Nolo, incurrit in casum reservatum.

57. Quamvis graviter peccet, qui iubenti Superiori dicit se non facturum, non videtur tamen incidere in casum reservatum, cum non clare dicat (Nolo parere) qui solus intelligitur expresse reservatus, c. 2. Ord. Gen. §. 18.

58. Qui noluit parere Subministro, non incidit in casum reservatum, licet sit superior fratrum.

Detractio.

59. In sexto casu, ubi reservatur Detractio fama, bonae estimationis aliorum, verbum hoc (aliorum) completur, tam nostros, quam alios quoscunque.

60. Detractio gravis fama etiam externorum, est casus reservatus.

61. Cessavit jam declaratio illa R. P. Claudij, de casu murmurationis reservato in dubio, atque adeo idem iudicandum est deinceps de eiusmodi, quod de aliis communiter reservatus.

Ocultatio impedimenti.

62. Casus reservatus est, si Candidatus in examine reticeat eiusmodi habitus praeviduos suos, ex quorum reticentia grave incommodum oriri possit Societati, sic enim locus examinis, C. B. litt. A. videtur explicandus, c. 3. Ord. Gen. cap. 7.

Apertio litterarum.

63. Apertio litterarum ad suum Superiorem scriptarum hoc est casus reservatus, quando apertio illarum erit peccatum mortale, nam pendet à circumstantiis.

Falsificatio Sigilli.

64. Nomine Officium, per quod Sigilli falsificationem incurritur casus reservatus ex Decret. Clem. VII. intelligitur etiam qui ratione Officii habent proprium Sigillum in Ordine, ut prae Superiores Societatis sunt Assistentes, Secreti, Provinciales, Gen. Admonitores.

Machinatio in Superiores, & Seminatio discordiarum.

65. Prohibetur doceri a nostris hac propositio; In ordinat. pro stud. super iuribus propof. 21. Nonnulla peccata qua reservantur in Societate, ut Machinatio in Superiores, seminatio discordiarum, & similia, licet attingant gravitatem peccati mortalis, non sunt reservata, nisi sequatur effectus.

CAPUT VIII.

De Absolutione à reservatis ex Iure Ordinario.

Nonnulla per occasionem de hac Absolutione tetigimus in Superioribus, nunc in proprio loco plura sunt superaddenda. Cum autem ea possit impendi Iure Ordinario, id est ab habente ordinariam potestatem absolviendi reservata, iure delegato, id est ab habente delegatam in hoc capite de illa, deinde in sequentibus Capitibus de hac breviter differemus.

§. I. Quis possit absolvere à peccatis, vel ab excommunicationibus reservatis Iure Ordinario.

Potest Primo is, qui reservavit, seu is, cui facta est reservatio, v.g. Capitulum Generale reservat peccata Provinciali, vel Superiori locali; tunc Provincialis, vel Superior localis pro tempore existentes, seu successores.

fores in officio, possunt iure suo directe absolvere. Item Episcopus reservat aliqua peccata; poterit ergo Episcopus ipse, ut item successor in Episcopatu, ea directe iure suo absolvere.

2. Potest secundo, Superior horum, Quare in Religionibus poterit Generalis, & Provincialis absolvere casus reservatos Superiori locali, sicuti à casibus in aliqua Diocesi reservatis Episcopo, potest tum Papa absolvere, tum Legatus à latere ejus Provinciae, ut notat Gavantus, in suo manuali v. Legatus, & Averla q. 17. de pœ. sect. 4. Limitat tamen ibidem Gavantus, ne Legatus possit absolvere à Censuris per sententiam latis.

3. Potest tertio, Inferior, cujus dignitati Superior perpetuo concessit, ut possit absolvere à reservatis. Ejusmodi est Episcopus, cujus dignitati concessit Tridentinum, ut is absolvere possit ab omnibus Pontificiis casibus occultis, de qua re infra: tunc enim Episcopus iure Ordinario absolvit. Ejusmodi etiam sunt Praelati Regularium, quorum officio Pontifex Summus concessit potestatem absolviendi suos subditos à casibus Pontificiis, modo superius indicato.

De Penitentiario Ecclesiae Cathedralis breviter, & absolute negat ei, si ex iure, si ex consuetudine, concessum esse, posse absolvere à reservatis siue sui Episcopi speciali commissione: quod late contra nonnullos prosequitur Diana p. 9. tr. 8. ref. 11. & 12.

4. De Vicariis Episcoporum dicam mox cap. 10. §. unicuique, num. 9. De Vicariis autem Praelatorum Regularium, an scilicet Superiores, an Ministri, an ceteri similes, vel Vicepriores, Vicrectores, &c. saltem, quando adest horum Superior hac eadem potestate ordinaria gaudeant, pendet ex cognitione potestatis quam praedictis conceditur in Religione quaque sua. Lege Quintanadu. tr. de pœ. sing. 13. & n. 2. Pellizz. tr. 8. c. 2. n. 5. 19. De Lugo de pœ. d. sp. 19. n. 16. Lupier. de casibus reserv. p. 1. disp. 8. q. 2. c. 2. alibi quae.

5. Proterea in mea, Ministro nulla conceditur, in hoc potestas, ut in sequentibus Responsis dixerunt Peritores Instituti Societatis supra citati; In manuscripto, quod apud me habeo.

1. Absente Rectore non habet Minister facultatem absolviendi à reservatis, nisi ei specialiter concessum sit: quod non expedit fieri, maxime si ad paucos dies dumtaxat absit: potest enim quis confiteri Ordinario cum onere se sistendi Superiori. Quomodo id intelligatur vide omnino infra c. 12. §. 3. n. praefertim 11.

II. Minister non potest, absente Rectore, dare facultatem absolviendi à reservatis, nisi hoc etiam, prae curam domus quam ipsi concedit, officium, specialiter commissum sit à Rectore ab initio.

III. Minister non potest deputare Confessarium; nec dare facultatem absolviendi à reservatis, nec & ipse absolvere.

IV. Si tamen relinquatur cum titulo, ac potestate Rectoris, videtur habere istam potestatem.

V. Denique Praefatio Compendii Privilegiorum loquitur de Vicrectoribus Ordinarii (non de Ministro ad breve tempus pro Rectore electo) qui administrant cum plena potestate, & sunt veri superiores.

6. Verum ad ea, à quibus discesseramus redeamus. Quod diximus de peccatis, dic proportionaliter de Excommunicatione reservata: ea enim per se loquendo, & communiter ex iure Ordinario, de quo loquimur potest, Primo, absolvi ab ipso reservante, seu ab ejus successore in officio, & ab eo, cui excommunicatio reservatur. Secundo, à Superiore illorum. Tertio à Delegato perpetuo, &c.

7. Dixi autem (per se loquendo) nam per accidens, ratione necessitatis urgentis, possunt, & alii, sed hac potestas potius est ex iure Delegationis, quam ex Iure Ordinario, ut videbimus late inferius, c. 12. §. 3.

8. Dixi item (communiter) nam quamvis ipse reservans possit ab excommunicatione, sibi reservata communiter suum subditum absolvere, excipiuntur tamen

men quatuor casus. Ita Coninch. *disp. 14. de excom. n. 656.* Primus, quando quis fuit excommunicatus per Delegatum Pontificis ad certam causam finiendam, si non vult parere ejus sententiae definitivae, & per annum in contumacia perseveret; tunc enim non potest ipsemet, qui excommunicavit, sed solus Summus Pontifex: ita habetur *C. quaremi de off. Deleg.* Secundus, quando excommunicatio lata ab inferiore confirmatur à Superiore ex perfecta cognitione causae, & ex certa scientia, tunc enim excommunicatio evadit reservata ipsi Superiori: ita Coninch. *d. 14. de excom. n. 656.* Tertius, quando Episcopus aliquem excommunicat, reservatque ejus excommunicationis absolutionem, non sibi, sed Papae, tunc enim solus Summus Pontifex absolvet. Ita Campani in *divers. Jur. rubr. 1. c. 15. n. 132.* cui adde Donat. de Marinis *l. 9. controu. 17.* licet hunc tertium casum neget Diana *p. 1. tr. 4. resol. 158.* dicens, adhuc posse per legitimam appellationem, Metropolitanum. Quartus, quando incendiarii sunt nominatim excommunicati, & denuntiati, tunc enim ex *C. tuanos de sententia excommunicationis*, à solo Summo Pontifice possunt absolvi.

9. Praedicta potestas, qua quis gaudet iure Ordinario, duos effectus parit in illam habente. Primus est, ut possit eam aliis delegare, id est habens iurisdictionem Ordinariam, potest eam aliis exercendam committere; Nam propterea rectè Barbosa *de potest. Episc. p. 1. tit. 4. num. 48.* ex Suario, aliisque, notat, Archiepiscopum, dum ipse actu visitat Diocesim sui suffraganei, sicuti potest absolvere subditos praedicti suffraganei per se, ita etiam posse pro illo tempore per alios, quia tunc videtur iurisdictionem ordinariam. Atque hoc, quod dicimus, in hac materia, de qua agimus verum est, etiam si ejusmodi Ordinarius Sacerdos non sit: ut usu venire solet, quando Praelatus non est Sacerdos: Is enim, licet non possit per se absolvere, potest tamen illam potestatem Sacerdoti committere.

10. Secundus est ut inferior praesente Superiore, v.g. Provinciali praesente Generali, & localis, praesente Provinciali, possit liberè uti tota potestate, quam iure Ordinario habet: siquidem cum uterque sit Ordinarius independentem unus ab altero, suam quisque exercere iurisdictionem potest, sive alteri, ut modo diximus, suam potestatem conferendo.

§. II. An Ordinarii Praelati obligentur, ejusmodi potestatem reservatam absolventi, alteri delegare.

1. Haec eadem est quaestio, atque illa, An Superior, Episcopus v.g. vel Praelatus Regularis, in casu occurrenti teneatur dare licentiam idoneo Confessario petenti auctoritatem absolventi, ejus subditum nolentem accedere immediatè ad Superiorem. Dico (in casu occurrenti) nam, an obligetur, antequam fiat petitio, constituere Confessarium, qui possit universaliter absolvere reservata, non multo ante dictum est *cap. 7. §. 2. a num. 26.*

2. Ad propositam autem quaestionem ex communi sententia universaliter idem dicendum est, quod de Praelatis Regularibus specialiter nuper indicavimus, *cap. 7. §. 2. a num. 37.* Id est, quando ex licentia non timetur rationabiliter damnum poenitentis, qui, ob facilitatem Absolutionis, non emendabitur, nec timetur damnum boni publici, vel tertii, ut esset gravis infamia communitatis, vel facilitas peccandi in aliis, qui casuum reservatorum legem non curarent, si haec, inquam, non timentur, Superior licentiam denegare non debet, ac denegando mortaliter peccaret: multo magis, si Confessarius testetur poenitentem esse in periculo omittendi omnino Confessionem. Ita Quintanada, *de poen. sing. 13. n. 5.* lege item Castrop. *de poen. p. 1. §. 5. num. 5.* Quando vero aliquod ex his malis timetur (quod timeri posse rarissimum esse notant passim Doctores, quia hic agimus in foro conscientiae de peccatore, verè, ut

supponitur, poenitente) denegabitur licentia sine periculo. Sed addo, et in hoc casu, regulariter melius fore licentiam concedere, injungendo aliquam obligationem hujus, vel illius remedium, quo obviari probabile sit damno, quod timetur, itemque possint occasiones peccandi removeri.

3. Quod si dubium sit, an praedicta pericula decet omnino licentiam concedere Superiori, qui licentiam poenitentis ponendi sem ita gratis concessit, atque adeo praevallere debet praedicto dubio penali.

4. Quando Superior Regularis itrationibus per tam licentiam pro suo subdito denegat, quia rationes confessarius pro illa vice adhuc possit poenitentem abolvere, dictum est *supra c. 7. §. 2. a n. 40.* Quod certe non venio de Superioribus non Regularibus.

5. Illud autem hic est maxime inculcandum Superioribus, quibuscumque, ne quando ab ipsis postulata est licentia interrogant illas superaddunt, quae petant à Confessario, an peccatum poenitentis in talis rationis, an in talibus circumstantiis, an circumstantiis à Laico, an Sacerdote, an cum complice, vel sine eo, &c. haec enim ob periculum prodegit poenitentem neque ipse exposcere, nec licet explicare Confessarius potest. Legatur Quintanada, *de poen. sing. 12. num. 13. num. 7.*

6. Denique seiscitabatur à me Confessarius Ordinarius, an ipse obligetur sumere omnes poenitentis obsequia Superiorem, ut impetret facultatem absolventi subdito poenitente in peccato reservato? Respondetur, Haec re nos satis egisse *lib. 3. Methodi Confessionum, cap. 9. a num. praef. 17.*

CAPVT IX.

Agimus in unum de Absolutione à reservatione, jure Delegationis.

§. I. Quis possit iure Delegationis absolvere à reservatione.

1. Vno verbo, is potest, qui legitime eam Delegationem habet: verum id latius indagetur in catione.

2. Dixi superius, & nunc suo loco confirmo, in eo ipso, quod, quis deputatur ad Confessiones excipendas, habere licentiam, seu Delegationem absolventi reservatis: Imò si Praelatus tibi concessit Approbationem audiendi Confessiones, & absolventi à reservatione per unum visum, quo elapso, iterum concederet approbationem Confessiones audiendi, non intelligetur necesse habere potestatem absolventi à reservatione, ut notat Boninus *resol. 39. n. 8.* Debet ergo ejusmodi licentia esse expressa, ita ut, nec satis sit, si Superior tibi facultatem concedat eligendi Confessarium, quem velis, ut dicitur Bonifacius *cap. de poen. & remiss. in 6.* hac de re loquitur quia, inquit, in Generali Concessione non veniunt, quia non esset quis verosimiliter concessurus. Legatur Suar. *de poen. d. 30. sect. 1. n. 3.* & Coriol. *de casib. p. 1. art. 9. sect. 2. ad n. 5.* Contra vero si Praelatus tibi concedat posse absolvere reservata, intelligitur concedere posse absolvere, etiam non reservata, & re approbata excipiendas Confessiones, quia, qui vult concedere vult etiam antecedens, seu id, sine quo aliud esse non potest, ut docet Pellizz. *tr. 6. c. 2. n. 15.*

Si autem licentia sit ad certum genus peccati, vel ad certum tempus (ut sit in Bulla Cruciatz) sub certa materia, vel simili quapiam restrictione, non posse ulterius alia peccata, vel ad aliud tempus, &c. extendi palam est.

3. Licentiam absolventi reservata concessam, aliam, v.g. die 21. Decembr. 1642. durare usque ad diem 1. Decembris, sequentis anni 1643. docet Pellizz. *l. c. n. 10.* quia Dies termini non computatur in terminum, adducit ita iudicasse Doctores recentiores.